

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
Școala doctorală *Arte și studii culturale*

Cu titlu de manuscris

CZU 785.74:781.61(043)
[780.8:780.614.332]:781.61(043)

MUZICA DE CAMERĂ PENTRU INSTRUMENTE CU COARDE
A LUI ALEXANDRU MULEAR: DIMENSIUNEA STILISTICĂ ȘI DE GEN

REZUMATUL TEZEI DE DOCTOR ÎN ARTE

Domeniul de studii doctorale 021.5 Artă muzicală

Program de doctorat: Muzicologie (cercetare)

Conducător de doctorat:
Ciobanu-Suhomlin Irina,
Prof. univ., dr.

Doctorand:
Trocinel Daniela

CHIȘINĂU, 2026

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii doctorale *Arte și studii culturale* a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Conducător științific:

CIOBANU-SUHOMLIN Irina, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Maestru în Artă, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat:

1. **MELNIC Victoria, președinte**, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Maestru în Artă, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice;

2. **CIOBANU-SUHOMLIN Irina, conducător de doctorat**, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Maestru în Artă, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice;

3. **GHILAȘ Victor, referent oficial**, doctor habilitat în studiul artelor, conferențiar cercetător, Maestru în Artă, Institutul Patrimoniului Cultural;

4. **GAGIM ION, referent oficial**, doctor habilitat în pedagogie, membru corespondent al AȘM, Maestru în Artă, Universitatea de Stat „Alec Russo”, Bălți;

5. **GÎRBU Ecaterina, referent oficial**, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Maestru în Artă, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice;

6. **BUNEA Diana, secretar științific**, doctor în studiul artelor, profesor universitar, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Susținerea va avea loc la data **01 iulie 2026, ora 11:00**, în ședința Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat din cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (Chișinău, str. Alexei Mateevici, 87, Blocul II, Sala 52). Teza de doctorat și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Națională a Republicii Moldova (Chișinău, str. 31 august 1989, 78A), la biblioteca Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (Chișinău, str. Alexei Mateevici, 87, Sala de lectură), cât și pe pagina web a AMTAP (<https://amtap.md>) și a ANACEC (<https://www.anacec.md>).

Secretar științific al Comisiei de susținere publică:

BUNEA Diana, dr., prof. univ.

Conducător științific:

CIOBANU-SUHOMLIN Irina, dr., prof. univ.

Autoare: TROCINEL Daniela

REPERELE CONCEPTUALE ALE TEZEI

Actualitatea și importanța temei de cercetare. Alexandru Boris Mulear (1922–1994) aparține generației de compozitori, a cărei epocă de glorie se încadrează în perimetrul anilor 1950–1980. Absolvent al Conservatorului de Stat, Lucrător emerit al culturii din RSSM (1982), A. Mulear s-a manifestat ca fiind unul dintre reprezentanții importanți ai culturii muzicale din Republica Moldova, compozitor și viorist, o personalitate cu interese artistice vaste, inclusiv în domeniul poetico-literar. „A. Mulear este un compozitor care și-a trăit toată viața în Moldova, fiind profund înrădăcinat în cultura moldovenească și i-a dat toată energia sa creatoare, tot talentul său” – a remarcat criticul muzical și publicist Z. Stolear [18, p. 12]. „A. Mulear a lucrat, în principal, în domeniul formelor orchestrale și camerale mici, dar a îmbogățit muzica moldovenească cu realizări remarcabile, datorită cărora a ocupat un loc proeminent în muzica moldovenească” [ibid.].

Moștenirea componistică a lui A. Mulear include opusuri pentru diverse componente instrumentale și vocale care se înscriu în paleta genurilor variate ale muzicii academice. Catalogul muzical al compozitorului, întocmit pentru studiul dat, acoperă întreaga sferă a genurilor academice, cu excepția muzicii religioase: de la baletul-basm *Făt-Frumos*, opusuri simfonice (*Simfonieta*, 3 poeme simfonice – *Haiducii*, *Ecoul codrilor*, *Tatarbunar*; *Uvertura festivă*, *Suita* din baletul *Făt-Frumos*, *Capriciu* orchestral), concertante (*Concert* pentru trompetă și orchestră) și instrumental-camerale (duete – cicluri de miniaturi pentru pian și vioară, 4 suite, 2 cvartete etc.), la numeroase piese pentru pian (*Sonatină*, 2 *Sonate*, miniaturi, inclusiv cele grupate în cicluri de piese – nu mai puțin de 50), lucrări corale, cântece de estradă, piese instrumentale cu caracter instructiv, precum și cântece pentru copii.

În activitatea sa componistică, un rol important l-au avut genurile muzicii instrumentale, în special, lucrările camerale pentru instrumentele cu coarde. Valoarea artistică a acestor numeroase opusuri, care demonstrează un înalt potențial creativ, ne-a permis să le apreciem în calitate de domeniu prioritar al moștenirii muzicale a compozitorului. „În prezent, el [compozitorul – D.T.] s-a impus în muzica moldovenească ca un artist apropiat de stilul de expresie cameral, care se potrivește cel mai bine naturii sale creative în exprimarea particularităților viziunii sale asupra lumii” – a afirmat muzicologul I. Miliutina în articolul datat cu a. 1991 [14, p. 48]. Muzica pentru ansamblu de cameră a maestrului se remarcă prin caracterul distinctiv al genurilor de dans și plasticitatea sa suavă a genurilor lirice; are un lirism accentuat, un ton de expresie deosebit, emoțional, chiar intim, confesiv, care inspiră încredere într-o perspectivă luminoasă.

Repertoriul lui A. Mulear atrage interpreți; aceștia având ocazia de a demonstra stăpânirea instrumentelor cu coarde, prioritar a viorii, de a-și dezvălui virtuozitatea și potențialul interpretativ.

Astfel, lucrările sale sunt solicitate în practica concertistică și în procesul educațional al tinerilor instrumentiști, constituind o parte integrantă a fondului de aur al repertoriului cameral autohton. Miniaturile pentru vioară și pian ale compozitorului au fost incluse în colecțiile repertoriale destinate instituțiilor de învățământ de diferite niveluri de studii – licee și școli de muzică, iar *Suitele* pentru cvartetul de coarde, *Cvartetul de coarde nr. 2* și cicluri de piese pentru vioară și pian au fost înregistrate în fondul muzical de aur al Companiei *Teleradio-Moldova* [2, 7].

A. Mulear a reușit să elaboreze un stil muzical distinct care reflectă, pe de o parte, trăsăturile specifice pentru generația compozitorilor din Moldova a anilor 1950–1970, iar pe de altă parte, stilul maestrului se dovedește a fi destul de individual, fiind marcat de o serie de caracteristici inedite, care, deși vizibile la prima vedere, trebuie justificate în procesul de analiză a lucrărilor muzicale exponențiale, pentru prezentarea unei palete generale a creației instrumentale de cameră a lui A. Mulear, precum și a dimensiunilor genuistice și stilistice ale opusurilor sale.

În altă ordine de idei, creația componistică a lui A. Mulear nu a constituit încă obiectul unei cercetări sistematice în niciuna dintre domeniile sale. Studiul lucrărilor compozitorului abia s-a conturat în timpul vieții sale, fără a avea o continuare semnificativă nici în anii 1990, nici în primul sfert al secolului XXI. Totodată, opusurile semnate de A. Mulear rămân în afara sferei studiilor referitoare la gen (abordarea componistică a modelelor de gen) și a proceselor stilistice (caracterizarea stilisticii individuale și determinarea tendințelor generale) în muzică, deși acestea oferă un material destul de bogat. Examinarea particularităților stilului individual și a soluțiilor de gen în lucrările instrumental-camerale ale lui A. Mulear permite clarificarea specificului acestora, contribuind la înțelegerea principalelor tendințe în dezvoltarea artei muzicale profesionale din Republica Moldova, precum și la identificarea trăsăturilor tradiționale și inovatoare care asigură originalitatea lucrărilor.

Astfel, investigația contribuie nu doar la completarea lacunelor existente în istoria culturii muzicale a Republicii Moldova și la formarea unei viziuni mai complete privind procesul componistic din perioada menționată, dar și la revalorizarea fenomenelor din domeniul creației compozitorilor din perspectiva post-sovietică.

Scopul tezei constă în identificarea elementelor stilistice, de gen, precum și ale limbajului specific opusurilor camerale pentru instrumentele cu coarde semnate de A. Mulear în contextul creației compozitorului, după cum și din perspectiva tendințelor muzicii camerale din Republica Moldova. Scopul a determinat realizarea următoarelor **obiective generale**:

- examinarea conceptelor de stil și gen în studiile muzicologice ce constituie suportul teoretic și metodologic al investigației;
- sistematizarea informațiilor teoretice și istoriografice privind creațiile investigate, extrase din literatura de specialitate și fondurile arhivistice;

–studierea analitică a partiturilor selectate în vederea determinării trăsăturilor lor caracteristice, utilizând metoda analizei integrale;

–identificarea surselor tematice, inclusiv de origine folclorică, și a metodelor lor de abordare în lucrările muzicale;

–desemnarea trăsăturilor stilistice și genuistice ale lucrărilor muzicale pentru elaborarea tipologiei elementelor caracteristice;

–formularea principiilor de abordare a domeniului (genului) de ansamblu instrumental de cameră, prin specificarea tratării instrumentelor cu coarde în cadrul opusurilor analizate.

Obiectivul specific al tezei constă în observarea abordării creative a folclorului național, a genurilor și formelor, precum și a tematismului și limbajului muzical specifice muzicii instrumentale tradiționale.

Ipoteza cercetării rezidă în afirmația că muzica de cameră pentru instrumente cu coarde a lui A. Mular reprezintă o sinteză originală între tradiția clasic-romantică și modernitatea neofolclorică a secolului XX. Creația sa valorifică identitatea artistico-sonoră națională prin transformarea structurilor folclorice în piloni ai unui stil individual, definit de un lexic muzical sintetic și armonii complexe.

Noutatea și originalitatea științifică. Teză dată reprezintă o cercetare în premieră a opusurilor cameral-instrumentale pentru instrumentele cu coarde semnate de către compozitorul A. Mular, practic neexplorate în literatura muzicologică contemporană, ca domeniu special al creației, ce vor include o analiză detaliată și complexă din punct de vedere a stilului, genului și formelor muzicale. În studiu, pentru prima dată: 1) a fost pusă problema specificității stilistice și genuistice a lucrărilor cameral-instrumentale ale lui A. Mular, considerate în ansamblul patrimoniului creativ al compozitorului, precum și în perspectiva muzicii academice autohtone; 2) au fost relevate și generalizate trăsături specifice ale lucrărilor muzicale semnate de maestru; 3) stabilitatea anumitor elemente ale limbajului muzical a permis elaborarea tipologiei acestora.

Baza teoretică și metodologică a tezei o constituie studii și articole din diverse domenii, unde sunt tratate aceleași problemele reflectate în cercetare. Muzica instrumentală de cameră a compozitorului Mular poate fi investigată în contextul studiilor fundamentale dedicate problemelor din acest domeniu, care au fost dezvoltate în lucrările lui B. Asafiev, L. Raaben, E. Grushina, N. Afonina, ș.a. În problemele corelației dintre muzica tradițională și creativitatea compozitorului trebuie evidențiate lucrările: I. Zemtsovsky, I. Golovinsky, N. Shakhnazarova, L. Ivanova, ș.a.

În secțiunile analitice ale tezei legate de *fundamentele teoretice* ale muzicologiei, referitor la conceptele *genului* și *stilului muzical*, autorul s-a bazat pe lucrările semnate de E. Nazaikinski, Iu. și V. Holopov, A. Sohor, A. Korobova, M. Lobanova, V. Sandu-Dediu, V. Herman, V. Timaru

ș a. Abordarea muzicii de cameră a lui A. Mulear din *perspectivă istorică* de dezvoltare a creației componistice din Republica Moldova necesită adresare la lucrările lui V. Axionov, E. Mironenco, G. Cocearova, S. Țircunova, T. Berezovicova, I. Miliutina ș.a. În ceea ce privește identificarea specificului *abordărilor folclorice* în lucrările lui A. Mulear, vor fi luate în considerare pozițiile lui V. Axionov ș.a., dar și ale cercetătorilor români, precum C. Brăiloiu, Gh. Firca, V. Sandu-Dediu ș.a.

Valoarea aplicativă a lucrării. Rezultatele obținute pe parcursul cercetării cu drept pot fi utilizate și aplicate în cadrul predării disciplinelor *Forme și analize muzicale, Muzica națională, Instrument (vioară), Ansamblu cameral, Cvartet*, dar poate servi și ca punct de reper pentru o nouă cercetare consacrată creației muzicale a compozitorului A. Mulear. Aspectele și ideile principale ale tezei pot prezenta interes pentru muzicologi, pedagogi și interpreți. Anumite dispoziții ale tezei și analizele unor eșantioane specifice pot fi utilizate de interpreți pentru a construi o interpretare adecvată intenției compozitorului.

Aprobarea rezultatelor științifice. Teza de doctorat a fost elaborată conform planului de cercetare științifică al AMTAP, a fost discutată în cadrul ședințelor Comisiei de îndrumare și a Comisiei de susținere preliminară, fiind recomandată spre susținere publică. Rezultatele cercetărilor și-au găsit reflectare în lucrări științifice publicate, dintre care 10 articole și 4 rezumate, cu volum total de 5,2 c. a.; 8 articole științifice sunt publicate în edițiile naționale de profil acreditate de ANACEC și 2 – în culegeri de articole internaționale. De asemenea, acestea au fost prezentate în cadrul a 7 conferințe științifice, dintre care 3 naționale organizate de către AMTAP, Institutul Patrimoniului Cultural și Academia de Științe a Moldovei, 4 internaționale, precum și 1 simpozion internațional, 1 seminar științific metodologic internațional și 3 mese rotunde științifice.

CONȚINUTUL TEZEI

Structura tezei este determinată de scopul și obiectivele propuse. Lucrarea constă din introducere, patru capitole, concluzii generale și recomandări.

În **Introducere** sunt justificate tema și relevanța tezei, sunt stabilite scopul și principalele sale sarcini, ce definesc obiectul, subiectul și metodologia cercetării, materialele de cercetare, sunt reliefate noutatea și originalitatea științifică, valoarea teoretică și aplicativă a rezultatelor obținute, precum și informații privind aprobarea acestora.

În **capitolul 1. Bazele teoretice și metodice ale cercetării problemelor de gen și stil în muzicologia modernă**, care constă din 3 subcapitole, a fost efectuată o revizuire și o analiză a literaturii științifice pe tema investigațiilor. Astfel, în **subcapitolul 1.1. Abordările muzicologice actuale ale problemelor stilului și genului muzical** sunt caracterizate aspecte teoretice ale fenomenelor relevante pentru teza dată, în baza diverselor surse științifice. Problemele de stil și

stilistică au devenit centrul studiilor speciale ale muzicologilor ruși B. Asafiev, S. Skrebkov, A. Sohor, M. Mihailov, G. Grigorieva, V. Medușevski, E. Nazaikinski, M. Lobanova ș.a., și ale muzicologilor români W. Berger, C. Țăranu, V. Iliuț, V. Sandu-Dediu ș.a. În literatura științifică în limba engleză este recunoscut aportul cercetătorului american L. Meyer, iar în muzicologia autohtonă, rezultatele semnificative în acest domeniu sunt asociate cu numele muzicologului V. Axionov.

În domeniul problemelor de gen, muzicologia a acumulat un material destul de vast. Printre lucrările cu valoare metodologică incontestabilă, în primul rând, trebuie menționate studiile bine-cunoscute ale muzicologilor ruși, precum L. Mazel și V. Zuckerman, volumele mai noi semnate de M. Aranovski, O. Sokolov, E. Rucievskaja, V. Holopova, cele mai recente de A. Amrahova, precum și unele articole dedicate genului, inclusiv cele elaborate de G. Daunoravicene și A. Korobova. În muzicologia românească, printre volumele despre genurile muzicale, mai precis, dedicate triadei *formă-stil-gen*, se evidențiază, în special, studiile demult aprobate, inclusiv și în cursuri didactice, semnate de D. Bughici și D. Gheciu și V. Herman, dar și cele mai recente – de V. Timaru, M. Ciobanu, L. Teodorescu-Ciocănea, L. Vasiliu.

Subcapitolul 1.2. *Creația componistică a lui A. Mulear ca obiect de cercetare științifică în contextul studiilor muzicologice din Republica Moldova* transpune problemele muzicologiei universale în cadrul național. Monografiile publicate recent, fiind semnate de V. Axionov, E. Mironenco, ș.a., precum și monografia colectivă a Institutului Patrimoniului Cultural, acoperă fie domenii distincte, fie perioade și direcții anumite în evoluția creației muzicale din Republica Moldova.

În acest context, creația componistică a lui A. Mulear nu a fost onorată, ca în cazul altor autori, nici măcar cu un eseu biografic, al cărui conținut se prezintă astăzi într-o formă depășită de vreme. Dar chiar și mai târziu, deși numele compozitorului și lucrările sale individuale sunt menționate în diverse studii generale sau panoramice, de exemplu, despre muzica simfonică a lui V. Axionov [9], muzica de cameră a I. Miliutina [13–14], muzica camerală de ansamblu de N. Cozlova și S. Țircunova [11], lucrările pentru vioară și pian de O. Vlaicu [10], în volume și articole dedicate unor genuri, precum suită de T. Berezovicova [3–4], cvartet de I. Miliutina [15], T. Bolocan [5], etc., doar câteva articole mici sunt menite să dezvăluie unele aspecte ale creației sale în cadrul analizelor lucrărilor selectate. În alt sens, opusurile compozitorului sunt abordate de muzicologii I. Miliutina [16] și G. Cocearova [12] în contextul studierii unor aspecte esențiale ale muzicii academice, cum ar fi influențele folclorice în formarea stilului național, interacțiunile stilistice dintre folclor și lucrările compozitorilor, inclusiv modalitățile de integrare a surselor folclorice în propriile creații.

În rezultatul examinării varilor concepte privind abordările existente ale noțiunilor de stil și gen muzical, precum și ale fenomenelor adiacente în muzicologia modernă, expunem în **subcapitolul 1.3** unele concluzii care ne-au ghidat în procesul nostru de cercetare.

1. La nivelul cel mai general se constată o multitudine de opinii cu privire la problemele de stil.

2. În științele umanistice, inclusiv muzicologia modernă, stilul este perceput ca un fenomen multistratificat și multidimensional, căruia îi este inerentă o ierarhie internă, de la stilul unui opus individual la cel istoric. Reprezentarea ierarhică a stilului muzical include, de obicei, noțiuni precum stilul epocii, stilul regional și național, stilul unui curent artistic, stilul de gen, stilul individual al autorilor etc. Componentele nivelurilor subordonate sunt tematismul, melodia, metrоритmul, armonia, textura, arhitectonica etc., luate în aspectele lor stilistice, adică selectate și structurate în conformitate cu sarcinile creative, având caracteristici specifice.

3. Există o mare varietate a metodelor de abordare și interpretare a fenomenului de stil, reieșind din modalități de înțelegere a acestuia, în funcție de obiectivele și sarcinile unui studiu specific. La nivel analitic, de exemplu, a fost adoptată metoda descriptivă ce vizează studierea manifestărilor esențiale ale stilului muzical în creația unui anumit autor, a unei anumite lucrări sau a unui grup de lucrări. În alte lucrări științifice se pune un accent deosebit pe metoda istorico-stilistică, care se bazează pe principiul istorismului, presupunând studierea fenomenului vizat în contextul istoric, adică din perspectiva schimbării epocilor istorice și a evoluției caracteristicilor lor stilistice. În muzicologie a fost dezvoltată și o metodă de abordare concentrată pe gen și stil, ce presupune identificarea specificului de autor în asigurarea originalității stilistice a compoziției, pe baza trăsăturilor distinctive ale genului – imperativele de gen.

4. În scrierile muzicologilor sec. XX a apărut o idee de delimitare a conceptului de stil și stilistică, evidențiind specificitatea stilului în general (de exemplu, al unui compozitor) versus trăsăturile stilistice ale unui opus muzical.

5. Pentru rezolvarea problemelor din prezenta teză, s-a dovedit relevantă interpretarea inductivă a stilului muzical și a genului ca parte integrantă a acestuia. Prin urmare, metoda inducției, care permite stabilirea unor legi mai generale ca urmare a observării unei serii de fapte individuale, aplicată fenomenului stilului, a fost formulată cu succes de cercetătorul rus M. Mihailov din perspectiva abordării sistemice („unitatea elementelor organizate sistematic ale limbajului muzical, condiționată de unitatea sistemului de gândire muzicală” [17, p. 117]). Iar la nivelul funcțional, metoda de analiză stilistică elaborată de muzicologul american J. La Rue, cu care rezonază multe idei ale muzicologiei românești (de ex., V. Herman) și ruse (E. Nazaikinski, L. Mazel ș.a.), este asumată în prezenta cercetare.

6. Orice stil formează un anumit sistem de elemente stabile, a căror utilizare repetată le conferă sens stilistic și le permite să fie atribuite caracteristicilor definatorii ale fenomenelor

muzicale. Astfel de trăsături stabile pot fi considerate orice elemente din sistemul mijloacelor muzicale expresive, în care s-au manifestat epoca, școala, curentul, individualitatea autorului, calitățile naționale etc. Pornind de la multitudinea definițiilor existente ale stilului, înțelegem stilul ca un anumit sistem de trăsături existente la intersecția dintre conținutul și forma lucrării. Această viziune nu contrazice abordărilor tradiționale ale conceptului discutat, care operează cu interdependențe în cadrul triadelor gen-stil- limbaj sau gen-stil-formă.

7. Unul din sensurile noțiunii de stilistică poate fi atribuit particularităților de tratare a instrumentelor cu coarde și principiilor de scriere muzical-camerală, ceea ce este relevant pentru această teză.

8. Genul apare ca o varietate artistică în cadrul unei opere de artă, iar de-a lungul timpului și dezvoltării sale s-a consolidat într-un concept general, care reflectă cele mai esențiale proprietăți și conexiuni ale fenomenelor din lumea artei, totalitatea trăsăturilor formale și de conținut ale lucrării.

9. Genurile în contextul muzical se prezintă ca un fenomen dinamic atât în esența sa, cât și în legătură cu alte fenomene. Inițial, genurile au apărut în unitate cu formele lor muzicale moștenite din muzica veche, precum fugă, suită, variații, rondo. Ulterior, majoritatea genurilor au pierdut treptat legătura cu formele corespunzătoare deoarece cercul acestora s-a dovedit a fi mult mai amplu și mai mobil decât cercul formelor strict selectate istoric. Conexiunile estetice dintre genuri au devenit mai complexe de-a lungul timpului, îmbogățind astfel muzica cu noi genuri. Cu toate acestea, genul rămâne a fi un fenomen stabil păstrându-și calitățile inițiale, chiar dacă asimilează alte genuri. Rolul lui este de a-și îmbogăți și complica profilul stilistic în vederea rezolvării noilor probleme artistice.

10. La elaborarea teoretică a fenomenelor de stil și gen, și a problematicii asociate cu acestea, au participat și autori autohtoni, contribuind, în special, la formarea modelului de abordare a acestora pe criterii naționale.

11. Creația muzicală a lui A. Mular nu se află în centrul atenției muzicologilor din Republica Moldova. Invers, se poate afirma că aceasta rămâne la periferia intereselor muzicologice: cercetarea științifică amplă și fundamentală a moștenirii sale componistice lipsește. Au fost identificate cel puțin trei probleme majore asociate cu apelul muzicologilor la creația sa: istoria culturală a etniilor din Republica Moldova, problema compozitor și folclor, precum și privirea sporadică asupra anumitor lucrări în contextul genurilor și domeniilor selecte.

Capitolul 2. Miniaturile pentru instrumente cu coarde și pian: repere stilistice și de gen este structurat în patru subcapitole și prezintă rezultatele analitice care vizează diversitatea lucrărilor camerale pentru instrumentele cu coarde ale lui A. Mular. În **subcapitolul 2.1** se examinează atât varianta tipărită, cât și manuscrisul unei piese timpurii din palmaresul

compozitorului – *Rondoul (moldovenesc)* pentru vioară și pian. Opusul se distinge prin complexitate și originalitate, marcând o influență profundă a elementelor folclorice în structura și caracterul său muzical. Având premisa că lucrarea impresionează nu doar prin dimensiunile sale considerabile, dar și prin plurivalența arhitectonică, ea a fost supusă unei analize atât din perspectiva formei de rondo, cât și a formei de sonată.

În **subcapitolul 2.2** este analizată *Elegia* pentru violoncel și pian prin prisma conținutului acestui gen liber, atât de îndrăgit de romantici, dar care nu și-a pierdut semnificația nici în muzica secolului XX. Piesa semnată de A. Mulear întruchipează principalele sale trăsături – starea psihologică de tristețe, melancolie, dar și monologul lent, profund meditativ, pătrunzător. În același timp, sunt posibile diferite nuanțe ale stării de tristețe – aflarea într-o dispoziție de melancolie constantă (starea timpului oprit) sau trăirea sentimentului de efemeritate a senzațiilor trecătoare, ca și conștientizarea ireversibilității timpului, a pierderii, a inutilității regretelor.

Compartimentul următor – **2.3**, intitulat **Miniaturile pentru vioară și pian: contribuții la repertoriul didactic**, este dedicat analizei unui șir de piese scrise de A. Mulear cu scop didactic. Piese mici, scrise într-o formă simplă, implementează o serie de moduri intonaționale și genuistice tipice repertoriului muzical, care includ, printre altele, piese cu specific național – cântec de leagăn, cantilenă instrumentală, dans găgăuz, oleandă etc. Dintre acestea, șase miniaturi manuscrise – *Ciobănașul*, *Joc*, *Cântec de leagăn*, *Oleandra*, *Arioso* și *Dans găgăuz*, au fost incluse în rezultat în colecția timpurie de piese pentru vioară și pian, publicată în 1961 de L. Berov la Chișinău, la editura *Cartea Moldovenească*. În *Culegerea de piese pentru vioară și pian*, textul pieselor a fost redactat și corectat obținându-se mai multe gradații dinamice care lipsesc în manuscrise. Totodată, au fost adăugate și alte piese ale autorului, numărul lor ajungând la treisprezece unități – *Iepurașul*, *Cucul*, *Povestioară (Poveste)*, *Joc comic*, *Jocul haiducilor*, *Baladă și Sârbă*, fără indicarea nivelului necesar de pregătire al elevilor.

Aproape cu 30 de ani mai târziu, piesele muzicale din culegerea menționată au fost reeditate de E. Vișcauțan într-o *Crestomație pentru vioară și pian, pentru clasele I-IV ale școlii de muzică pentru copii*, ediția a 2-a; de data aceasta, partiturile muzicale fiind suplimentate cu unele materiale metodice, având un profil metodologic îmbunătățit. De asemenea, alte două piese didactice pentru vioară și pian semnate de A. Mulear – *Dans burlesc* și *Mica baladă* sunt incluse în culegerea *Caruselul melodiilor. Piese instrumentale pentru copii* (1975).

Capitolul se încheie cu generalizarea rezultatelor analizelor muzicale în **subcapitolul 2.4. Concluzii**:

1. Compozitorul A. Mulear se numără printre personalitățile notorii din Republica Moldova care a participat activ la dezvoltarea, îmbogățirea și completarea fondului muzical cameral

autohton cu opusuri de diferite genuri și forme, de la cele mici, simple, până la lucrări mai ample. Miniaturile maestrului, dedicate în special duo-ului vioară-pian, ocupă un loc demn în acest fond.

2. *Rondoul (Rondo moldovenesc)* pentru vioară și pian, marcând debutul autorului în domeniul compoziției, îmbină armonios tradiția și inovația, virtuozitatea tehnică și profunzimea expresivă. Fiind o lucrare de proporții, de inspirație folclorică, opusul se deosebește printr-o dualitate arhitectonică și aspiră să depășească limitele convenționale, unind trăsăturile formei de *rondo* într-o combinație liberă cu unele elemente ale *formei de sonată*. Astfel, păstrând caracteristicile principale specifice genului, *Rondoul* semnat de A. Mulear este reconceptat ca o lucrare concertistică amplă în stilistica națională care se corelează cu stilul timpului său și, totodată, proiectează unele particularități ale stilului individual al compozitorului, precum imagini contrastante cu o intensitate emoțională sporită, dezvoltarea prin variere, tehnica polifonică, poliritmie, ornamentarea violonistică etc.

3. Plasticitatea imaginii muzicale a piesei *Elegie* pentru violoncel și pian, ce exprimă admirația pentru tristețe, este obținută datorită flexibilității melodiei cantabile, ornamentate cu apogiaturi și dotate cu figuri retorice, texturii acompaniamentului – la început rezervat, apoi agitat, diatonismului armonic, arhitectonicii compoziționale și dramaturgiei adecvate care reprezintă ambele stări emoționale principale ale elegiei – melancolia meditativă și impulsul pasionat, aparținând sferei genuistice a elegiacului.

4. În baza propriei experiențe componistice și interpretative, cunoașterii (posedării) specificului muzicii pentru vioară *solo* și ansamblului de coarde, pătrunderii subtile în natura naționalului, A. Mulear a completat repertoriul didactic pentru violoniștii începători cu unele piese coloristice, strălucitoare și imaginative care se disting prin subiecte ce sunt pe înțelesul copiilor.

5. În miniaturile sale pentru vioară, A. Mulear a reușit să implementeze cu succes principiul muzical-didactic al unității de dezvoltare tehnică și artistică a violonistului, ținând cont de complexitatea partidei pianistice și elementaritatea partidei viorii. Cu toate acestea, compozitorul s-a ocupat, totuși, de accesibilitatea lucrărilor în sensul înțelegerii conținutului și a formei acestora pentru muzicienii începători.

6. În același timp, autorul nu a ignorat nici principiul de dezvoltare prin educație și anume, să promoveze dezvoltarea abilităților și aptitudinilor de interpretare muzicală, să asigure o educație muzicală și artistică versatilă elevului, formarea deplină a mijloacelor tehnice și, de asemenea, pentru a contribui la formarea gândirii sale muzicale și a viziunii creative asupra lumii, la cultivarea gustului muzical-estetic și progresarea inteligenței emoționale.

7. În miniaturile pentru vioară și pian, A. Mulear formează un ansamblu cu posibilități expresive individuale. În piesele pentru începători, o povară suplimentară cade asupra pianului, în vederea reprezentării, în mare parte, a imaginii muzicale, întrucât liniile melodice celui de-al doilea

membru al ansamblului sunt destul de modeste. Astfel, dintre cele trei principii posibile de interacțiune dintre instrumente într-un ansamblu – contrast (opoziție), fuziune (paralelism) și complementaritate, compozitorul a ales să utilizeze, cel mai adesea, contrastul sau completarea.

8. Piesele se deschid de obicei, cu o introducere la pian, care, în acest context, îndeplinește funcția reprezentativă de a expune o celulă texturală de bază sau o frază melodică inițială. În același timp, introducerea servește ca un acordaj armonic, oferind un impuls pentru dezvoltarea sonoră ulterioară. Această secțiune devine un element arhitectonic de nivel stilistic datorită prezenței sale obligatorii în cadrul lucrărilor compozitorului.

9. Majoritatea pieselor pentru vioară și pian de A. Mulear sunt miniaturi programatice, fiind strâns legate de cultura muzicală populară. Deseori piesele au la bază un tipar bine cunoscut al genului muzical (joc, cântec de leagăn), al imaginii tradiționale legate cu muzică (ciobănaș) sau al genului muzical clasic (arioso). Autorul ne oferă propria sa versiune a unei imagini muzicale tipice.

10. Arsenalul mijloacelor expresive utilizate de compozitor în piesele analizate cuprinde atât modalitățile bine-cunoscute – cele texturale, precum figurații armonice, acorduri susținute, tremolo, arpeggiu; cele ritmice – unele formule de dans popular, intonaționale, precum repetări motivice periodice și secvențe; cât și unele metode noi, și anume cadrul modal, cromatizarea liniilor melodice și a acordurilor, care obțin o nuanțare disonantă, stratificarea facturii pianistice. Mijloacele muzicale inerente acestor imagini ca, de exemplu, melodiile cântate la fluier, trilirile de ciobănaș, cvintele basului, formulele textural-ritmice ale dansurilor populare, trăsăturile modale etc., sunt întreșesute subtil în pânza generală a lucrărilor.

Capitolul 3. Ciclurile de miniaturi cameral-instrumentale: ipostaze stilistice pune în vizorul opticii analitice ciclurile de miniaturi pentru ansambluri cu participarea instrumentelor cu coarde. *Șase miniaturi (concertistice)* pentru vioară și pian semnat de A. Mulear, fiind studiate în **subcapitolul 3.1**, poate fi considerate reprezentative pentru compozitor din punct de vedere al scriiturii sale camerale, de ansamblu instrumental violonistico-pianistic, al preferințelor de gen, al limbajului muzical – inclusiv cadrul armonic modal –, al metodelor de interpretare la vioară etc. În ciclul nominalizat, maestrul reușește să reunească naturaletea de exprimare specifică muzicii populare cu virtuozitatea concertistică.

În **subcapitolele 3.2**. *Ecoul codrilor* (patru piese) pentru vioară și pian și **3.3**. *Patru piese* pentru cvartetul de coarde (*În memoria lui A. Stârcea*) / *Cinci piese* pentru cvartetul de coarde sunt cercetate particularitățile arhitectonicii, dramaturgiei, limbajului muzical și ale formei lucrărilor. Ciclul *Ecoul codrilor* conține patru părți: *Ecoul codrilor (Moderato assai)*, *Horă (Tempo di hora)*, *Baladă (Moderato assai)* și *Dans găgăuz (Allegro con brio)*, care sunt înrădăcinate în folclorul autohton, fiind legate de sfera rustică și captivate de identitatea națională a muzicii. Cele trei opusuri se disting printr-o unitate conceptuală, genuistică și tematică, dat fiind faptul că ultimele

două au apărut ca un rezultat evident al transcrierii lucrării timpurii – *Ecoul codrilor*, pentru o componentă mai extinsă, cvartetul de coarde. Asemănări și divergențe textuale ale celor trei cicluri au fost identificate în procesul unei abordări comparative ale partiturilor tipărite și manuscrise.

În urma unei analize comprehensibile asupra creațiilor compozitorului A. Mulear, deducem faptul că se pot găsi similitudini între ciclurile nominalizate pentru vioară și pian și alte lucrări semnate de acesta, din categorii diferite, precum unele cicluri de miniaturi pentru pian.

Subcapitolul 3.4 conține **Concluzii** la capitolul 3:

1. Lucrările semnate de A. Mulear, analizate în acest capitol, se încadrează în unul dintre cele mai prevalente genuri ale muzicii instrumentale de cameră, create de compozitorii din Republica Moldova, – opusuri ciclice. Varietățile acestora – suita și ciclul de piese – și-au găsit, în egală măsură, realizarea în creația compozitorului. Toate ciclurile, cu excepția celui din cinci părți, au fost publicate la sfârșitul anilor 1960 – începutul anilor 1970 în culegeri de repertoriu pentru instrumentele cu coarde, iar *Șase miniaturi* – sub formă de partitură separată. Înregistrările de studio ale compozițiilor au fost păstrate în fondul radio.

2. În ciuda unor diferențe în definirea tipurilor de cicluri (în opinia noastră, *Ecoul codrilor* se apropie mai mult de genul suitei) și ale proporțiilor diverse a acestora, ele reunesc lucrări de formă mică, denumite de autor și editori „piese”, fiind identificate de noi și ca miniaturi, iar ciclul din *Șase miniaturi* a primit această denumire de gen fără echivoc. În dorința compozitorului de a îmbina piese mici într-un ciclu unitar se observă tendințe romantice, ceea ce s-a manifestat în mod deosebit în cazul lucrărilor – ciclul din patru piese *Ecoul codrilor* pentru vioară și pian și *Patru piese* pentru cvartetul de coarde (*În memoria lui A. Stârcea*) / *Cinci piese* pentru cvartetul de coarde, în care piesele de gen – *hora, dans găgăuz, baladă* – sunt precedate de o miniatură programatică, ce a oferit denumirea primului ciclu. Fără a recurge la legăturile intonațional-tematică sau tonală a pieselor contrastante, Mulear pune la baza conexiunii dintre ele un concept unic sub forma apartenenței la tradiția populară. În rest – simplitatea formelor muzicale, principiul contrastului, manifestat la nivelul comparării trăsăturilor caracteristice ale genurilor primare, tempoului, metroritmului, texturii etc. – ciclurile analizate corespund în totalitate celor clasico-romantice ale muzicii academice.

3. Caracterul imaginilor pieselor din cadrul ciclurilor pentru instrumentele cu coarde ale lui A. Mulear, care determină conținutul lor emoțional, se extinde de la diverse manifestări lirice, inclusiv cele legate de trăiri subiective, lirică peisagistică, până la sfera dansurilor populare pline de viață. Având în vedere faptul că maestrul se inspiră nu doar din genurile folclorice locale, ci și din particularitățile de interpretare ale muzicii populare pentru instrumentele cu coarde, poziția estetică a compozitorului se apropie de romantismul național, caracteristic școlilor naționale de compoziție în dezvoltare din spațiul cultural comun al acelei perioade. Actualizarea în ciclurile lui

A. Mulear a unor idei creative, precum genul baladei, care a devenit extrem de popular în epoca romantismului, precum și apelul la imagistica naturii, care demonstrează legătura romantismului cu cultura tradițională, confirmă orientarea autorului către tradițiile romantismului.

4. Prin mijloacele limbajului muzical semnificativ actualizate, ciclurile instrumentale pentru coarde ale lui A. Mulear se deosebesc nu doar prin trăsături clasico-romantice, ci și prin apropierea de curentul neofolcloric din muzica secolului XX, asociat cu opera lui B. Bartók, G. Enescu și alții. Fără a cita exemple folclorice autentice, compozitorul încearcă să recreeze așa-numitele stileme tradiționale tipice folclorului moldovenesc, adică trăsături stilistice stabile. Remarcăm în mod deosebit reconstituirea de către Mulear a manierei virtuozice de a cânta la instrumente cu coarde și interpretarea viorii ca suport fundamental al expresiei. Compozitorul a combinat cu succes două modele ale gândirii creative – improvizația specifică culturii orale a muzicii folclorice, cu structurile constructive ale muzicii academice.

5. În acest sens, printre trăsăturile stilistice distincte se numără respectarea principiului de dezvoltare melodică sub forma unei varieri constante a celulelor tematice mici, actualizarea lor variantică, utilizarea unor intonații caracteristice vii, îmbogățirea melodiei cu cromatisme, flageolette și ornamentica – apogiaturi simple, ordinare, și duble, triluri, precum și flexibilitatea ei metroritmică, metrul variabil.

6. Fără a se detașa de dezvoltarea tematică, tonal-armonică sau modală în cadrul formelor muzicale tipice reînnoite, compozitorul complică în mod semnificativ nu doar melodia, ci și verticala armonică, inclusiv prin intermediul cromatizării. Definitivarea și recunoașterea stilului lui A. Mulear este asigurată, în special, de modalul, inclusiv cromatic, mixturi tonal-modale, construcții verticale pronunțat disonante, suprapuneri politonale. La nivelul texturii, cu toată diversitatea sa în ciclurile analizate, trăsăturile stilului compozitorului au inclus polifonizarea expunerii, diverse forme de ostinato, poliostinato.

În **capitolul 4. Genuri cameral-instrumentale pentru cvartet de coarde: specificul abordării stilistice**, patru lucrări au fost supuse unei examinări analitice. Cele două suite sunt caracterizate în **subcapitolele 4.1 și 4.2**, iar cele două cvartete fiind studiate în **subcapitolele 4.3 și 4.4**.

Suitele cvadripartite pentru cvartetul de coarde marchează două perioade diverse de creație a compozitorului: *Suita (lirică)* (1967) aparține etapei de debut, iar *Suita nr. 2* apare într-o perioadă de plină maturitate componistică a maestrului, în cea de-a treia etapă de creație, anii 1971–1994, încadrându-se în procesul de dezvoltare a componisticii muzicale autohtone și, totodată, conturând direcțiile și conținutul etapelor parcurse de acest gen.

Titlul primei mișcări a *Suitei lirice*, denumită simbolic *Povestire (Andante)*, sugerează atmosfera poetică a imaginilor mitice și fantastice, în timp ce celelalte mișcări sunt desemnate doar

prin tempouri distincte: *Moderato sostenuto*, *Moderato assai* și *Allegro*. Deși *Suita nr. 2* nu este însoțită de un titlu specific, totuși denumirile celor patru părți – *Pastorală*, *Tocatină* (în manuscrisul original *Toccatino*) – de dimensiuni reduse, și *Andante – De leagăn* urmată de *Rondo – Tablou rustic* – părți mai ample, o integrează în sfera muzicii programatice.

Cvartetul de coarde nr. 1 semnat de A. Mulear în perioada de studenție, este modelat într-o construcție tripartită: repede – *Allegro*, lent – *Andante*, repede – *Allegro vivo*. Opusul demonstrează abilitatea compozitorului de a elabora un conținut sonor complex, fundamentat totodată pe acuratețea scriiturii clasice. Arhitectonica primei mișcări se înscrie în forma de sonată, tratată de către compozitor într-un mod tradițional; mișcarea a doua, marcată de caracterul cântecului de leagăn, se apropie de teme populare moldovenești; iar finalul vioi și strălucitor îmbină elemente ale formei de sonată și de variațiuni în cadrul rondoului atipic.

Deși **Cvartetul de coarde nr. 2** este predestinat unei componente clasice specifice genului, totuși, acest lucru nu se poate spune despre structura sa arhitectonică, în care cele trei părți se succed în felul următor: *Adagio – Allegretto – Moderato, sostenuto – Adagio*. Indicația *Adagio* devine o desemnare a caracterului muzicii, nu doar un tempo lent. Reapariția temelor din prima mișcare în finalul opusului este o trăsătură tipică pentru cvartetele romantice. Utilizarea formulei BACH, a unor figuri retorice, principiului ostinato, precum și a procedurii polifonice de canon într-un tempo foarte lent contribuie la aprofundarea simbolicii pasiunilor, exprimată prin organizarea intonațională a muzicii *Adagio*.

Ultimul compartiment **4.5** prezintă următoarele **Concluzii**:

1. Respectând aspectul cronologic, expunem rezultatele principale ale cercetării surselor indicate cu referire la suitele semnate de A. Mulear. *Suita* fără număr, care în majoritatea documentelor bibliografice studiate se datează cu a. 1973, se dovedește a fi de fapt prima lucrare de acest gen compusă de compozitor. În același timp, opusul cu titlu ambiguu de *Suita* sau *Suita lirică* pentru cvartetul de coarde, având data suspectă „1967” pe partitură, poate fi considerată, totuși, cel mai timpuriu exemplu de suită pentru coarde, semnată de A. Mulear, apărută înainte de 1973. Conform datelor revizuite, *Suita nr. 2* a fost compusă în 1973, iar datarea cu a. 1975 și titlul *Suitei nr. 3* sunt incontestabile. Problema *Suitei nr. 4* rămâne deschisă până la găsirea partiturii. *Ciclul de patru (cinci) piese* pentru cvartetul de coarde, deși datează din 1979 – aproximativ anul în care a fost compusă *Suita nr. 4*, – reprezintă un alt tip de formă ciclică.

2. Autorul și-a definit primul grup de lucrări pentru cvartetul de coarde, analizate în acest capitol, drept suite, ceea ce implică o compoziție ciclică în mai multe părți, bazată pe principiul contrastului de tempouri, imagini și genuri. Opusurile vizate sunt structurate într-o formă cvadripartită, generând unele aluzii la altă specie a formelor ciclice, și anume la ciclul sonato-simfonic. Însă, lucrările compozitorului întruchipează un alt sistem de imagini.

3. *Suita (lirică)* pentru cvartetul de coarde, marcând a doua perioadă de creație, se înscrie perfect în categoria suitelor clasico-romantice, pe de o parte, și în șirul suitelor semnate de compozitorii Republicii Moldova, datate cu perioada anilor 1960–1970, pe de altă parte. Cele patru mișcări ale *Suitei*, cumulate într-o formă ciclică, îndeplinesc funcții compoziționale esențiale în baza principiului alternanței ce stă la baza dramaturgiei acesteia. Grație contrastului dintre mișcări – realizat prin diverse elemente, precum varietatea scriiturii, natura imaginilor muzicale, variația tematică și procedeele compoziționale, dar și a relațiilor dintre tonalitățile părților componente – , se realizează ideea „unitate în diversitate” specifică suitei ca gen muzical. Succesiunea tempourilor – *Moderato assai* – *Moderato sostenuto* – *Andante* – *Allegro* – relevă predominanța tempourilor moderate, ceea ce conferă *Suitei* un caracter reflexiv și meditativ.

4. Lucrarea integrează un spectru stilistic amplu, îmbinând influențe din diferite tradiții muzicale. Pe de o parte, *suita* rămâne fidelă principiilor arhitectonice clasico-romantice, în care autorul recurge la forma tripartită simplă și compusă, utilizând dezvoltarea tematică în mod riguros. Pe de altă parte, măiestria compozițională a lui A. Mulear se manifestă deosebit prin fuzionarea muzicii programatice, exemplificată în prima mișcare, cu elementele genurilor aplicate (cântec și dans folcloric), realizând o sinteză originală între muzica academică și melosul popular.

5. În mixtul de genuri din *Suita nr. 2* predomină cele profund ancorate în muzica folclorică, dar care se „ascund” după indicațiile tempourilor. Varietatea componentelor de gen și stil formează ciclul de suite prin imaginile tabloului rustic, amploarea pastoralei sau energia dansului, dar și prin momentele *lamento* ce reflectă intenția autorului de a realiza *suita* în cadrul tradițiilor de gen pe baze naționale. Lexicul muzical de tip sintetic al lucrării îmbină proprietățile stilistice ale folclorismului cu realizările contemporaneității, – în primul rând, sub formă de armonie complexă.

6. *Suita nr. 2* pentru cvartetul de coarde semnată de A. Mulear sintetizează în mod emblematic trăsăturile esențiale ale stilului său componistic, printre care se numără și dezvoltarea variatică în calitate de procedeu care, integrându-se organic în complexul mijloacelor muzicale reprezentative pentru *suitele* de orientare neofolclorică, devine una dintre particularitățile lucrărilor sale. În ceea ce privește unitatea lucrării, compozitorul aplică metoda reutilizării unor formule ritmico-melodice pe parcursul părților, având ca scop consolidarea ciclică a *suitei*, asigurându-i continuitate tematică și coeziune internă.

7. Spre deosebire de *suitele*, cvartetele analizate se deosebesc printr-o construcție tripartită, care se încadrează perfect în contextul autohton de construire a arhitectonicii cvartetelor compuse de autorii din Republica Moldova [6, p. 51], depărtându-se, în același timp, de structura proprie ciclului sonato-simfonic. Cvartetele sunt unite de tonul liric îmbinat cu stihia dansului, iar filioanele folclorice se evidențiază prin conceptul mai complex și caracterul profund personal al exprimării,

în special, în cel de-al doilea *Cvartet*. Lucrările au apărut, fără îndoială, pe valul sentimentelor autorului atribuite perioadei romantice.

8. În timp ce *Cvartetul* timpuriu înregistrează semne ale unei interpretări relativ conservative a ciclului și a limbajului său, cel de-al doilea, aparținând perioadei târzii, se prezintă, dimpotrivă, ca o abordare extrem de individuală a genului. Originalitatea concepției s-a manifestat la nivelul imaginilor muzicale, reflectându-se în succesiunea tempourilor *lento-repede-lento*, reminiscența arhitectonică a primei teme lirice la finalul opusului, încărcătura semantică a tematismului din primele două părți ale *Cvartetului*, cu amprenta sa barocă și bachiană, precum și în polifonizarea excesivă a texturii care a fost abia schițată în primul cvartet. Astfel, *Cvartetul nr. 2* contribuie la descoperirea direcției de evoluție a stilului cameral al autorului, de la orientarea către imaginile și prototipurile genurilor muzicii tradiționale la o percepție profund filozofică asupra lumii.

9. A. Mulear reușește să-și demonstreze stilul său individual și la nivelul scriiturii componistice pentru cvartet de coarde. Ținând cont de proprietățile esențiale ale fiecărui instrument și de caracteristicile sonorității ansamblului complet, compozitorul a elaborat o abordare proprie a formației de cvartet. Sub influența interpretării instrumentului folcloric, vioara apare cel mai des în ipostază de solist, fiind susținută de celelalte instrumente cu funcție de acompaniament. Totuși, acest lucru nu exclude utilizarea, la necesitate, și a altor variante, cum ar fi uniunea în sonoritatea armonică de acorduri, dialogul sau egalitatea funcțională a celor patru voci solistice.

Totodată, A. Mulear explorează valențele interpretative și expresive ale întregii formații de cvartet, din perspectiva contextelor naționale, substituind rolurile specifice ale instrumentelor tarafului, transpunând funcțiile acestuia în contextul cvartetului de coarde, unde viola și violoncelul preiau preponderent poziția grupului secundant.

10. Novațiile compoziționale din opusurile analizate reflectă o abordare în care tradiția și modernitatea coabitează echilibrat. Deși ancorate în structurile uzuale, lucrările se deschid către un limbaj muzical fluid, în care elementele armonice și tonale sunt tratate cu o libertate specifică. Autorul reinterpretează materialul tradițional prin prisma unor procedee și sonorități compoziționale contemporane care sunt perceptibile, în special, în construcțiile ritmice complexe, îmbinări vertical-armonice neterțare, cromatizarea excesivă a limbajului armonic în general, pe de o parte, dar și în utilizarea modurilor, deseori în combinații polimodale sau tonal-modale, intonațiilor și ornamentelor folclorice, pe de altă parte. Astfel, se confirmă observația muzicologului V. Axionov, care subliniază că în anii 1970–1980 „un anumit compromis între tradiționalism și "modernul radical" l-a demonstrat creația lui [...] A. Mulear [...] din actuala Republica Moldova” [1, p. 20].

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

În rezultatul investigațiilor științifice efectuate cu scopul de soluționare a **problemei** înaintate în teza realizată, și anume – identificarea elementelor stilistice, de gen, precum și ale limbajului specific opusurilor camerale pentru instrumentele cu coarde semnate de A. Mulear în contextul creației compozitorului și a tendințelor muzicii camerale din Republica Moldova, expunem unele **concluzii** prin care putem caracteriza atât predilecțiile sale stilistice și de gen, cât și metoda sa componistică.

1. Ca urmare a analizei istorice și documentare a surselor arhivistice, bibliografice și muzicale aflate în diverse colecții publice, am reușit să constatăm faptul că fondul personal al compozitorului, profesorului Alexandru Mulear, reprezentant al culturii muzicale din Republica Moldova, care ar putea deveni o sursă cuprinzătoare pentru studierea biografiei și creației sale, nu a fost constituit în niciuna dintre instituțiile abilitate. Folosind o metodologie specifică (muzical-istorică documentară) de căutare și prelucrare a materialelor arhivistice, biografice și muzicale, au fost studiate diferite fonduri, înregistrând multiplele inadvertențe și interpretări ambigue în descrierea și datarea lucrărilor cameral-instrumentale ale lui A. Mulear, ceea ce face dificilă identificarea lor.

2. Domeniul cameral, în partea sa adresată instrumentelor cu coarde, reprezintă un pilon esențial al activității de creație care s-a bucurat de atenția exclusivă a autorului pe tot parcursul vieții. Principalul interes al lui Mulear, în ceea ce privește componența interpretativă, se concentrează asupra ansamblurilor de muzică de cameră – duo și cvartet, care oferă numeroase posibilități de producere a sunetului, precum și întruchiparea diverselor structuri ritmice și intonaționale.

3. Fiind considerată în contextul creației muzicale contemporane, moștenirea componistică a lui A. Mulear a demonstrat o anumită specificitate stilistică, justificând studierea stilisticii lucrărilor camerale pentru instrumentele cu coarde ale compozitorului ca un sistem integral, cu o structură internă proprie și un presupus caracter stadial de dezvoltare.

4. Compozitorul a folosit bogate posibilități ale variilor genuri camerale pentru a realiza diverse idei creative, o paletă variată de imagini artistice care pătrund în întreaga sa creație; în această privință, zona studiată a moștenirii sale nu este o excepție, dimpotrivă, ea exprimă în modul cel mai viu potențialul său prolific, metodele și abordările inteligenței sale creatoare.

5. Este evident faptul că A. Mulear a manifestat o predilecție stabilă către genuri și forme tipice ale muzicii academice instrumental-camerale, printre acestea fiind suita, ciclul de miniaturi, cvartetul de coarde, miniaturi instructive, rondo, iar dintre formele clasice – modele de standard ale formelor simple și compuse cu repriză și rondo. Tratarea componistică a acestor genuri și forme se prezintă, totuși, ca una inovatoare, actualizată și liberă, constituind un principiu compozițional

universal al muzicii de cameră a maestrului, ce manifestă o anumită reorientare a atenției autorului de la respectarea tiparelor constructive specifice unor genuri ample, stabile din punct de vedere compozițional, către o sferă mai arbitrară a tehnicii componistice – cea a mijloacelor de expresie muzicală.

6. În rezultatul abordării analitice a lucrărilor muzicale ale lui A. Mulear, ajungem la concluzia că stilul său componistic s-a dezvoltat sub influența diferitor curente stilistice, dintre care cea mai mare pondere au avut-o folclorismul și neofolclorismul privit prin optica romantică, dar și muzica sovietică, practică în refracția națională în Republica Moldova, folclorul românesc și evreiesc, muzica lăutarilor și a klezmerilor. Acest fapt a determinat o autonomie estetică remarcabilă, autorul evitând atât conflictul deschis, cât și subordonarea facilă față de imperativele ideologice ale realismului socialist, elemente care deseori definesc trăsăturile esențiale ale stilurilor compozitorilor din acea epocă.

7. În pofida faptului că multe teme ale lucrărilor analizate sunt pătrunse de un spirit popular bine pronunțat, compozitorul le-a configurat în corespondența cu cerințele formelor clasice tipice. Însă, forma tradițională este doar un punct de plecare pentru dezvoltarea ideilor originale care au determinat apelul la mijloacele limbajului muzical modern.

8. Gândirea componistică a lui A. Mulear este influențată de diverse modele ale muzicii folclorice. Printre astfel de fenomene care se manifestă la nivel stilistic merită de subliniat, în mod prioritar, instrumentalismul de tip lăutăresc bazat pe virtuozitate și improvizație, fiind asociate cu expresivitatea sporită, varierea permanentă a celulelor intonaționale și libertatea ritmică, uneori completată cu metrul variabil sau maniera parlando-rubato, specifice sferei lirice. Un alt domeniu al folclorului, important pentru intențiile creative ale compozitorului, a fost stihia dansului, cu regularitatea sa metroritmă și formulele melodico-ritmice specifice tiparelor genurilor respective.

9. Sintetizând proprietățile stilistice tipice ale lucrărilor camerale-instrumentale semnate de A. Mulear, care contribuie la formarea unui stil personal, le putem structura în ordine categorială.

9.1. La nivel ideatic și imagistic – prevalează imaginile pastorale, tablourile peisagistice, de sărbătoare, înclinația spre sfera lirică a imaginilor și a genurilor de cântec și dans.

9.2. La nivel emoțional – se observă senzualitatea, firescul și sinceritatea manifestării emoțiilor și sentimentelor, caracterul lor afectiv. Aceste aspecte calitative au condiționat adresarea la programatism.

9.3. La nivel de gândire muzicală – se manifestă predilecția pentru compoziția de tip suită ca un lanț al imaginilor muzicale, o acoperire relativ largă a diverselor fenomene care nu presupune o confruntare dramaturgică între ele, ci invers, dimensiunea camerală a subiectelor, o anumită

intimitate, izolare și contrast al părților, unirea lor prin trăsături externe, numărul nereglementat de părți, absența unei dezvoltări interne „transversale”.

9.4. La nivelul tematic intonațional – predomină organizarea discursului muzical în baza procedurii variantic care se regăsește masiv în lucrările vizate, evitarea procedurii dezvoltător de tip tratare în forma de sonată, care a fost tipic pentru epoca clasică și muzica ei de cameră („tradiția muzicii de cameră ca spațiu de supremație a metodei componistice de dezvoltare tematică a motivelor” [8, p. 91]). Dintre metodele de dezvoltare tematică, compozitorul folosește cel mai adesea repetiția exactă și modificată (variata), mai rar – derivarea temelor.

9.5. La nivelul armonic – semnalăm modernitatea limbajului lui A. Mular, ce are la bază principiul cromatic rezultând din sinteza tonal-modală (sau fuziunea între tonal și modal). Astfel, complexul mijloacelor muzicale care capătă valoare stilistică, cuprinde tonalitatea lărgită, adesea la limita modalului, funcționalitatea centralizată scăzută, cadențele modale, inclusiv cele cu subtonuri, fluctuațiile (mobilitatea) treptelor, oscilația major-minor, asociată cu utilizarea scărilor modale (de ex. a scării modului acustic – lidian-mixolidian, cu 4[#] și 7^b, sau a scării cu tonuri întregi care unește două tetracorduri, cel superior fiind obținut prin alterarea descendentă a treptelor), efectul de politonalism. Se observă structuri acordice netertare, deseori prezentând combinații de cvarte suprapuse în sens vertical sau ale cvartelor cu secunde, structuri cromatice de tip scalar, cromatizarea liniilor melodice și a acordurilor prin sensibile frecvente, nu rareori în funcție de sunete străine, neacordice, cu accentuarea caracterului disonant.

9.6. La nivel de textură – compozitorul diversifică spațiul sonor al compozițiilor muzicale, care în ansamblu se conturează ca o țesătură omofono-armonică, apelând la o serie de mijloace vechi și mai moderne. În acest sens, cea mai mare importanță îi revine tehnicii polifonice, din arsenalul căreia A. Mular împrumută imitații scurte și canoane extinse, elemente de contrapunct complex, completate cu procedee de ostinato și poliostinato, elemente de eterofonie sub formă de pedale și dublări mixte ale vocilor, mutarea (transpunerea) melodiei în registrul superior, stratificarea texturii. Uneori configurațiile texturale demonstrează „asociativitatea” figurativă a multor forme, atât pianistice, cât și ale instrumentelor cu coarde, ce evocă analogii cu diverse fenomene sonore și stiluri de natură folclorică.

9.7. Printre trăsăturile suplimentare – se enumeră existența și circulația unor elemente-stileme, precum abundența ornamentelor, în special în partida viorii, profilul dinamic și temporal flexibil (modificarea gradației dinamice), articulația variată, reprezentând unele mijloace de expresivitate, care completează formarea imaginii de ansamblu a creației.

10. Originalitatea stilistică a lui A. Mular se evidențiază inclusiv prin metoda de abordare a cvartetului de coarde, tratând fiecare instrument cu o atenție sporită și o înțelegere a potențialului său timbral și expresiv. În mod particular, vioara se remarcă prin versatilitatea sa insolită în

contextul ansamblului. Compozitorul, raportându-se atât la domeniul muzicii academice, cât și la tradiția muzicii populare, utilizează vioara preponderent ca instrument solistic, punând în valoare expresivitatea profundă și virtuozitatea sa tehnică. Așadar, vioara devine un pilon important al ansamblului.

RECOMANDĂRI

1. În perspectiva continuității studierii problematicii stilistice și de gen abordată în teza de față, materialele și rezultatele ei pot servi drept suport pentru investigațiile ulterioare ale lucrărilor instrumentale în creația compozitorilor din Republica Moldova, contribuind, totodată, la comprehensiunea și interpretarea textului muzical al creației componistice naționale.

2. Cercetările viitoare pot fi continuate în două direcții potențiale – de comparare a rezultatelor componistice ale lui A. Mular cu experiența în domeniu a generației sale contemporane de compozitori („stil ca fenomen versus stil ca perioadă istorică”), ce vizează aspectul sincron, și trasarea unor paralele cu alte fenomene stilistice din perspective istorice, cu referire la aspectul diacronic („stil personal versus stil al epocii”), contribuind, în același timp, la aprofundarea cunoștințelor științifice despre tendințele și procesele contemporane în domeniul componisticii muzicale naționale.

3. Metodele de compoziție identificate în procesul de analiză a muzicii instrumental-camerale pot fi testate în cadrul cercetării lucrărilor ce aparțin altor domenii din moștenirea muzicală a compozitorului A. Mular, ceea ce va permite acoperirea întregii diversități a paletei componistice a autorului.

4. Materialele tezei pot avea și o aplicație practică, în cadrul cursurilor universitare, fie de *Stilistică muzicală*, fie de *Istorie a muzicii naționale*, *Forme și analize muzicale* sau *Ansamblu cameral*.

5. Deoarece cea mai mare parte a lucrărilor a rămas în formă de manuscris, conținând adesea observații și clarificări privind interpretarea, dar, în același timp, unele ediții și înregistrări audio sunt, de asemenea, disponibile pentru cercetători, este recomandabil să se studieze comparativ redacțiile accesibile (textuale, instructive, interpretative) pentru a pătrunde în textul autorului și interpretările sale posibile.

6. Editarea partiturilor muzicale semnate de A. Mular, care la ziua de azi sunt greu accesibile, va stimula introducerea lucrărilor instrumental-camerale ale compozitorului în practica concertistică și circulație științifică, va facilita accesul muzicienilor la opusuri cu scopuri didactice.

7. Editarea unei monografii dedicate creației instrumental-camerale pentru instrumente cu coarde a compozitorului A. Mular care ar contribui la completarea reprezentărilor științifice privind procesul componistic din Republica Moldova.

BIBLIOGRAFIE

În limba română:

1. Axionov V. Reflecții cu privire la evoluția creației componistice moderne. În: Anuar științific: muzică, teatru, arte plastice, 2012, nr. 3 (16). Chișinău: Valinex, 2012, p. 9–21.
2. Balaban L. Creații muzicale ale compozitorilor din Republica Moldova în biblioteca orchestrei simfonice a Filarmonicii Naționale S. Lunchevici: catalog: materialele Proiectului științific Registrul adnotat al creațiilor muzicale din Republica Moldova = Сочинения композиторов Республики Молдова в библиотеке симфонического оркестра Национальной Филармонии им. С. Лункевича: каталог: материалы научного проекта Аннотированный регистр музыкальных произведений Республики Молдова. Chișinău: Valinex, 2014. 234 p.
3. Berezovicova T. Particularitățile programatismului în suita instrumentală a compozitorilor din Republica Moldova. În: Studiul Artelor și Culturologie: istorie, teorie, practică, 2015, nr. 3 (26). Chișinău: Notograf Prim, p. 12–18.
4. Berezovicova T. Suita instrumentală în creația componistică din Republica Moldova (Secolul XX). Chișinău: Pontos, 2015. 172 p.
5. Bolocan T. Etapele de constituire și unele particularități stilistice ale cvartetelor de coarde în creația compozitorilor din Republica Moldova. În: Anuar științific: muzică, teatru și arte plastice: Învățământul artistic – dimensiuni culturale: conf. de totalizare a activității științifico-didactice a pedagogilor și doctoranzilor АМТАР, 22 aprilie 2005. Chișinău: Grafema Libris, 2005, p. 165–172.
6. Bolocan T. Particularitățile structurii compoziționale în cvartetele de coarde ale compozitorilor din Republica Moldova (anii '70—'80 ai sec. XX). În: Anuar științific: muzică, teatru, arte plastice, 2006, nr. 1/2 (6/7). Chișinău: Grafema Libris, 2007, p. 50–58.
7. Dosarul personal al lui Mular Alexandr Borisovici, Uniunea Compozitorilor a RSSM, 1952. AOSP a RM, F. 2941, inv. 3, nr. 33, 44 file.

În limba rusă:

8. Адорно Т. Камерная музыка. В: Теодор В. Адорно. Избранное: социология музыки. Университетская книга Москва СПб, 1999, с. 79–94. Disponibil online: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Adorno/_06.php (vizitat 22.04.2021).
9. Аксёнов В. Жанры симфонической музыки в Молдове (30-80-е годы XX века). Кишинэу: Bulat Art Glob, 1998. 151 с.
10. Влайку О. Произведения для скрипки и фортепиано композиторов Республики Молдова (вторая половина XX века). Кишинев: Grafema Libris, 2011. 226 с.

11. Козлова Н., Циркунова С. Камерно-ансамблевая музыка в Республике Молдова: вопросы теории, истории и методики преподавания. Chişinău: Pontos, 2014. 254 с.
12. Кочарова Г. О роли фольклорно-ассоциативных элементов в инструментальном творчестве А. Муляра 70-х гг. В: Музыкальное творчество в Советской Молдавии, Кишинев: Штиинца, 1988, с. 69–82.
13. Милютина И. Из наблюдений за развитием камерно-инструментального творчества в музыкальном искусстве Молдовы. В: Cercetări de muzicologie. Chişinău, 1998, p. 5–12.
14. Милютина И. Инструментальная миниатюра в творчестве Александра Муляра. В: Музыка в Молдове: вопросы истории и теории. Кишинев: Штиинца, 1991, с. 44–60.
15. Милютина И. Камерный инструментальный ансамбль в молдавской музыке 60–70-х гг. В: Музыкальное творчество в Советской Молдавии (Вопросы истории и теории). Кишинёв: Штиинца, 1988, с. 7–20.
16. Милютина И. Национальные черты в камерном инструментальном творчестве композиторов Советской Молдавии: автореф. дис. ... кандидата искусствоведения. (821) / Ленинградская государственная консерватория им. Н. А. Римского-Корсакова. Кишинев: Издательство ЦК КП Молдавии, 1973. 24 с.
17. Михайлов М. Стиль в музыке. Ленинград: Музыка, 1981. 264 с.
18. Столяр З. Люди и время. Композиторы-евреи в музыкальной культуре Молдовы (30–80-е годы XX века). Chişinău, 2003. 272 с.

LISTA PUBLICAȚIILOR LA TEMA TEZEI

1. Articole în reviste științifice

1.1. în reviste din străinătate:

1. Trocinel D. Aspectul istoric, semantic și interpretativ al ciclului *Ecoul codrilor* pentru vioară și pian semnat de Alexandr Mulear. În: *Musica academica*, 2024, No. 1. Oradea: Universitatea din Oradea, 2024, p. 76–89. ISSN (print) 3061-5364 ISSN (on line) 3090-9902. Disponibil online: https://arte.uoradea.ro/images/Musica_Academica_cu_coperta_m.pdf

1.2. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil:

2. Trocinel D. *Rondo* pentru vioară și pian de Alexandr Mulear: aspecte istorice și compoziționale. În: *Studiul Artelor și Culturologie: istorie, teorie, practică*, 2024, nr. 2 (47). Chișinău: Notograf Prim, 2024, p. 51–56. ISSN 2345-1408; eISSN 2345-1831.

3. Trocinel D. Schiță biografică a compozitorului A. Mulear. În: *Studiul Artelor și Culturologie: istorie, teorie, practică*, 2022, nr. 1 (42). Chișinău: Notograf Prim, 2022, p. 76–80. ISSN 2345-1408; eISSN 2345-1831.

4. Trocinel D. Suitele lui Aleksandr Mulear: abordare istorico-documentară. În: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*, 2025, nr. 1 (76). Chișinău: Blitz Poligraf, p. 156–161. ISSN 1857-0461; eISSN 2587-3687.

5. Trocinel D. *Șase miniaturi* pentru vioară și pian de Alexandr Mulear: repere analitice. În: *Studiul Artelor și Culturologie: istorie, teorie, practică*, 2023, nr. 1 (44). Chișinău: Notograf Prim, 2023, p. 17–22. ISSN 2345-1408; eISSN 2345-1831.

2. Culegeri de articole științifice

2.1. în culegeri din străinătate:

1. Trocinel D. Problematika creației componistice a lui Alexandr Mulear (în baza ciclului *Șase miniaturi* pentru vioară și pian). În: *Simpozionul internațional Cultură, artă și tradiție în spațiul intercultural al românilor din diasporă, ediția a III-a, 17 octombrie 2023, Gyula–Ungaria. RoAct*, nr. 3, 2023. Timișoara: Editura Eurostampa, 2023, p. 175–181. ISSN 2810–3653; ISSN-L 2810–3653. Disponibil online: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1263863>

2.2. în culegeri de lucrări ale conferințelor internaționale:

2. Trocinel D. Promovarea creației muzicale a compozitorului A. Mulear în cadrul unor manifestări culturale și profesionale. În: *Valorificarea și conservarea prin digitizare a colecțiilor de muzică academică și tradițională din Republica Moldova, 22 februarie 2022, Chișinău. Chișinău: Valinex, 2023, p. 142–147. ISBN 978-9975-68-486-6; ISSN 979-0-3481-0094-4.*

3. Trocinel D. Schițe la portret de creație a compozitorului A. B. Mulear. În: *Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare*, Ed. 13, 27-28 mai 2021, Chișinău. Chișinău: Institutul Patrimoniului Cultural, 2021, vol. 2, p. 109–114. ISBN 978-9975-3513-7-9.

2.3. în culegeri de lucrări ale conferințelor naționale:

4. Trocinel D. Ciclul *Ecoul codrilor* pentru vioară și pian de Alexandr Mulear: particularități compoziționale. În: *Cultura și Arta: cercetare, valorificare, promovare: materialele conf. științifice*

naționale a doctoranzilor și conducătorilor de doctorat, 8 decembrie 2023. Chișinău: AMTAP, 2024, p. 43–49. ISBN 978-9975-176-04-0.

5. Trocinel D. Incursiuni componistice în repertoriul didactic și muzica pentru copii a compozitorului Alexandr Mulear. În: *Cultura și Arta: cercetare, valorificare, promovare*, Ed. 1, 9 decembrie 2022, Chișinău. Chișinău: AMTAP, 2023, p. 83–89. ISBN 979-0-3481-0105-7; ISBN (pdf) 978-9975-3597-7-1.

3. Tezele comunicărilor:

1. Trocinel D. Incursiuni componistice din repertoriul didactic și muzica pentru copii a compozitorului A. Mulear. În: *Cultura și Arta: cercetare, valorificare, promovare*, Ed. 1, 9 decembrie 2022, Chișinău. Chișinău: 2022, p. 13.

2. Trocinel D. Promovarea creației muzicale a compozitorului A. Mulear în cadrul unor manifestări culturale și profesioniste. În: *Valorificare și conservarea prin digitizare a colecțiilor de muzică academică și tradițională din Republica Moldova: Conf. științifică inter.*, Chișinău 22 februarie 2022: Tezele comunicărilor. Chișinău: AMTAP, 2022 (Valinex), p. 90–91. ISBN 978-9975-68-465-1.

3. Trocinel D., Ciobanu-Suhomlin I. Schiță biografică a compozitorului A. Mulear. În: *Cultura și Arta: cercetare, valorificare, promovare: Conf. științifică națională a doctoranzilor și conducătorilor de doctorat*, 10 decembrie 2021 (rezumatele comunicărilor). Chișinău, 2022, p. 24–25. ISBN 978-9975-117-80-7.

4. Trocinel D. Schițe la portretul de creație a compozitorului Alexandr Mulear. În: *Conf. științifică intern. „Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare”*, Ed. a 13-a, 27-28 mai 2021, Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău: AȘM, Institutul Patrimoniului Cultural. Chișinău: Notograf Prim, 2021, p. 64.

ADNOTARE

Trocinel Daniela. Muzica de cameră pentru instrumente cu coarde a lui Alexandru Mulear: dimensiunea stilistică și de gen. Teză pentru obținerea titlului științific de doctor în arte, program de doctorat – Muzicologie, Chișinău, 2026.

Structura tezei: adnotare în două limbi – română și engleză, lista abrevierilor, introducere, patru capitole, concluzii generale și recomandări, notografie, bibliografie din 349 de titluri, 7 anexe (exemple muzicale, tabele analitice, eseu biografic al compozitorului A. Mulear, un eseu textologic: comparația partiturilor editate cu manuscrise, tabel cu date biografice, lista cronologică a lucrărilor, precum și materiale ilustrative), 158 de pagini ale textului de bază. Rezultatele obținute în cadrul cercetării sunt publicate în 14 lucrări științifice: 10 articole și 4 rezumate.

Cuvinte-cheie: Alexandru Mulear, creație cameral-instrumentală, instrumente cu coarde, stil, gen muzical, stilistică, formă muzicală, moștenire componistică, sursă folclorică, materiale documentar-arhivistice.

Domeniul de studiu: istoria muzicii naționale, creația instrumentală de cameră din Republica Moldova.

Scopul și obiectivele tezei. Scopul investigației constă în identificarea elementelor stilistice, de gen, precum și ale limbajului specific opusurilor camerale pentru instrumentele cu coarde semnate de A. Mulear în contextul creației compozitorului, după cum și din perspectiva tendințelor muzicii camerale din Republica Moldova. **Obiectivele tezei:** examinarea conceptelor de stil și gen în studiile muzicologice ce constituie un suport teoretic și metodologic al investigației; sistematizarea informațiilor teoretice și istoriografice privind creațiile investigate, extrase din literatura de specialitate și fondurile arhivistice; studierea analitică a partiturilor selectate în vederea determinării trăsăturilor lor caracteristice, utilizând metoda analizei integrale; desemnarea trăsăturilor stilistice și genuistice ale lucrărilor muzicale pentru elaborarea tipologiei elementelor caracteristice; formularea principiilor de abordare a domeniului (genului) de ansamblu instrumental de cameră, prin specificarea tratării instrumentelor cu coarde în cadrul opusurilor analizate.

Noutatea și originalitatea științifică a tezei constă în realizarea în premieră a unei cercetări complexe în muzicologia autohtonă cu scopul de a elabora analize detaliate, atât din punct de vedere a stilului și genului, cât și a formelor muzicale, generalizând trăsăturile distincte și elementele proprii de limbaj muzical și arhitectonica lucrărilor destinate instrumentelor cu coarde de A. Mulear. Cercetarea a vizat opusurile cameral-instrumentale pentru coarde, în câteva formate – de la partide instrumentale manuscrise până la partituri reconstituite în format digital, neexplorate în literatura muzicologică contemporană.

Rezultatele obținute contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante care rezidă în consolidarea fundamentelor stilistice și de gen evidențiate în rezultatul analizelor exhaustive ale lucrărilor muzical-camerale pentru coarde ale compozitorului A. Mulear.

Semnificația teoretică a studiului constă în identificarea elementelor muzicale concrete specifice lucrărilor camerale ale compozitorului, precum și determinarea raportului dintre ele în ansamblu la nivelul stilistic și de gen, ce contribuie la o conștientizare teoretică a fenomenelor respective în creația compozitorilor autohtoni contemporani, precum și în extinderea cercului de cunoștințe despre problemele sintezei de gen și stil în muzica instrumental-cameră a epocii.

Valoarea aplicativă a lucrării: rezultatele obținute pe parcursul cercetării cu drept pot fi utilizate și aplicate în cadrul predării disciplinelor *Forme și analize muzicale*, *Muzica națională*, *Instrument (vioară)*, *Ansamblu cameral*, *Cvartet*, dar poate servi și ca punct de reper pentru o nouă cercetare consacrată creației muzicale a compozitorului A. Mulear. Aspectele și ideile principale ale tezei pot prezenta interes pentru muzicologi, pedagogi și interpreți.

Implementarea rezultatelor științifice. Teza de doctorat a fost elaborată conform planului de cercetare științifică al AMTAP, a fost discutată în cadrul ședințelor comisiei de îndrumare a Școlii doctorale, fiind recomandată spre susținere. Rezultatele cercetărilor au fost reflectate în cadrul a 7 conferințe științifice naționale și internaționale, 1 simpozion internațional, 1 seminar științific metodologic internațional și 3 mese rotunde științifice.

ANNOTATION

Trocinel Daniela. Instrumental Chamber Music for Strings by Alexandru Mulear: stylistic and genre dimension. Thesis for obtaining the scientific degree of Doctor in the Arts, PhD program – Musicology, Chişinău, 2026.

Structure of the thesis: annotation in two languages – Romanian and English, list of abbreviations, introduction, four chapters, general conclusions and recommendations, notography, bibliography of 349 titles, 7 appendices (musical examples, analytical tables, biographical essay of the composer A. Mulear, a textual analysis: a comparison of published scores with manuscripts, table with biographical data, chronological list of works, as well as illustrative materials), 158 pages of the main text. The research results are published in 14 scientific papers: 10 articles and 4 abstracts.

Keywords: Alexandru Mulear, chamber-instrumental creation, string instruments, style, musical genre, stylistics, musical form, compositional heritage, folklore source, documentary-archival materials.

Field of study: history of national music, instrumental chamber creation from the Republic of Moldova.

The purpose and objectives of the thesis. The aim consists in identifying the stylistic and genre elements, as well as the specific language of the chamber opuses for string instruments composed by A. Mulear, both within the context of the composer's work, and from the perspective of chamber music trends in the Republic of Moldova. **The objectives** of the thesis: examining the concepts of style and genre in musicological studies, which provide the theoretical and methodological support for the investigation; systematizing theoretical and historiographical information concerning the works under investigation, drawn from specialized literature and archival collections; studying the selected scores analytically to determine their characteristic features using the method of integral analysis; designating the stylistic and genre-specific features of the musical works in order to develop a typology of characteristic elements; formulating principles for approaching the field (genre) of chamber instrumental ensembles, by specifying the treatment of string instruments within the analyzed opuses.

Scientific novelty and originality of the thesis. This is a first attempt in national musicology to propose detailed and complex analyses, both from the perspective of style and genre, as well as musical forms, generalizing the specific elements of musical language and the architectonics of works for strings by A. Mulear. The premiere research focused on chamber-instrumental opuses in several formats – from handwritten instrumental parts to reconstructed digital scores, practically unexplored in contemporary musicological literature.

The obtained results contribute to the solution of an important scientific problem which lies in the consolidation of the stylistic and genre foundations highlighted as a result of exhaustive analyses of the chamber-musical works for strings by composer A. Mulear.

The theoretical significance of the study consists in the identification of concrete musical elements of the stylistic and genre level specific to the composer's chamber works, as well as determining the relationship between them as a whole, which contributes to a theoretical awareness of the respective phenomena in the creation of contemporary national composers.

The applicative value of the work. The obtained results can be used and applied in teaching disciplines such as *Musical Forms and Analysis*, *History of National Music*, *Instrument (violin)*, *Chamber Ensemble*, *Quartet*, but can also serve as a reference point for new research dedicated to the musical works of composer A. Mulear.

Implementation of scientific results. The doctoral thesis was developed according to the scientific research plan of the Academy of Music, Theatre and Fine Arts, was discussed in the meetings of the Doctoral School's guiding commission, and was recommended for public defense. The research results were reflected in 7 national and international scientific conferences, 1 international symposium, 1 international scientific-methodological seminar, and 3 scientific round tables.

Declarația privind asumarea răspunderii

Subsemnata Trocinel Daniela, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctorat sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Trocinel Daniela

Semnătura

TROCINEL DANIELA

**MUZICA DE CAMERĂ PENTRU INSTRUMENTE CU COARDE
A LUI ALEXANDRU MULEAR:
DIMENSIUNEA STILISTICĂ ȘI DE GEN**

**Domeniul de studii doctorale 021.5 Artă muzicală
Program de doctorat: Muzicologie (cercetare)**

Rezumatul tezei de doctor în arte

Aprobat spre tipar: 14.05.2026

Formatul hârtiei 60x84 1/16

Hârtie ofset. Tipar ofset.

Tiraj 30 ex.

Coli de tipar: ...

Comanda nr. ...

Centru Editorial Poligrafic al USM
str. Al. Mateevici, 60, Chișinău, MD-2009
e-mail: cep1usm@mail.ru